

GŁOS ZAKOPIAŃSKI

Pismo tygodniowe z listą gości i informatorem.

Cena 40 gr. (Numer podwójny.)

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Zakopane, Krupówki 20.

Telefon 56.

Warunki prenumeraty: kwartalnie 2 zł. 50 gr. — Cena ogłoszeń: za wiersz wysokości 1 mm, szerokości 1 szpalty 20 groszy za tekstem; 30 groszy w tekście; 40 groszy na 1 stronie przed tekstem; za adres w skorowidzu, najmniej 10 razy, za każdy raz 1 zł.

O Statut Zakopanego.

Dnia 24 bm. odbyła się w Zakopanem pod przewodnictwem wojewody krakowskiego p. Darowskiego konferencja, której przedmiotem były najżywotniejsze sprawy Zakopanego. W konferencji brał udział: pp. Zawadzki, naczelnik Wydziału samorządowego w urzędzie wojewódzkim, inż. Duńdek, dyrektor robót publicznych, radca Strzelbicki, starosta nowotarski, przedstawiciel Państwowej Rady Ochrony Przyrody, p. Jan Gwałbert Pawlikowski, dr. Goetel, wiceprezes P. T. T., komisarz rządowy, radca Starostowski i naczelnik gminy poseł Kozłowski, oraz dr. Żychon.

Przed rozpoczęciem narad p. Wojewoda przyjął delegację kilku miejscowych zrzeszeń, które wręczyły mu memoriał w sprawie rozwiązania obecnej Rady gminnej. P. Wojewoda przyrzekł memoriał ten rozpatrzyć.

Same narady toczyły się głównie nad sprawą przekazania agend T. K. U. czynnikom samorządowym w Zakopanem, czyli, wyrażając się popularnie, przyłączenia Klimatyki do gminy. Wszyscy obecni, jako przedstawiciele różnych zainteresowanych czynników wypowiedzieli w powyższej sprawie swoje poglądy, których z uwagą wysłuchał p. Wojewoda. Zasadniczo zgodzono się na jedno, a mianowicie, że ewentualne to przekazanie agend klimatyki samorządowej nie może nastąpić przed opracowaniem odpowiedniego statutu.

W czasie tej dyskusji poseł Kozłowski przedstawił przygotowany przez siebie projekt, który poniżej w całości drukujemy. Przedstawiciel P. T. T. zgodził się uznać projekt posła Kozłowskiego jako podstawę do dyskusji nad statutem, zastrzegając pewne poprawki i uzupełnienia, natomiast dr. Żychon zapowiedział wniesienie nowego odmiennego projektu statutu.

Jak widać z powyższego sprawa rozwiązania Rady Gminnej i nowych wyborów schodzi na plan drugi, natomiast natomiast wysuwa się sprawa Statutu. Zaabsorbują on niewątpliwie uwagę czynników miejscowych i rządzących przez dłuższy czas. Na moment powyższy zwracamy uwagę naszych Czytelników, otwierając łamy naszego organu dla szerokiej dyskusji publicznej.

Projekt

ORGANIZACYJNY ADMINISTRACJI ZAKOPANEGO WRAZ Z OKRĘGIEM OCHRONY SANITARNEJ.

I. Podział administracyjny.

§ 1. Celem usprawnienia administracji uzdrowiska Zakopane wraz z przylegającym doń okręgiem ochrony sanitarnej i umożliwienia wykonywania na nim ustawy o uzdrowiskach, jak również zadań ochrony przyrody, oraz ewentualnej ustawy o Parku narodowym cały obszar objęty rozporządzeniem M. S. Wewn., podzielona będzie pod względem administracyjnym na:

- Uzdrowisko Zakopane.
- Okręg ochrony sanitarnej.

II. Administracja uzdrowiska.

§ 2. Administrację uzdrowiska, pokrywającą się w granicach z granicami gminy Zakopane, i

obejmuje zarząd gminy na zasadzie i pod warunkiem wyszczególnionym w art. 29 ustawy o uzdrowiskach.

§ 3. Zgodnie z przepisami cytowanego artykułu gmina powoła dla wykonywania zadań, objętych ustawą o uzdrowiskach, osobny wydział, w skład którego wydziału wejdzie z głosem stanowczym delegat Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Jednym z dwóch delegatów Rządu będzie przedstawiciel Państwowej Rady Ochrony Przyrody.

§ 4. Fundusz kuracyjny, powstały z taksy klimatycznej, oraz ze specjalnych opłat, przewidzianych w ustawie o uzdrowiskach, będzie zgodnie z przepisami ustawy budżetowany i prowadzony oddzielnie od innych funduszy gminnych pod nadzorem województwa.

Wszelkie świadczenia wzajemne między funduszem kuracyjnym a innymi funduszami będą mogły być dokonywane wyłącznie na podstawie decyzji Komisji przewidzianej w art. 40 ustawy o uzdrowiskach.

§ 5. Dla spraw upiększenia miasta (ogrody, skwery, place, pomniki etc.) powoła Rada gminna osobną Komisję, w skład której wejdzie z głosem stanowczym delegat Zarządu Głównego Pol. Tow. Tatrzańskiego.

Ponadto wejdą w skład tej komisji przedstawiciele innych miejscowych instytucji, względnie zrzeszeń kulturalno-artystycznych, oznaczonych przez Zwierzchność gminną w porozumieniu z Pol. Tow. Tatrzańskim.

Będzie jej również przysługiwać prawo opinjowania przepisów budowlanych, oraz wyglądu zewnętrznego nowo wznoszonych większych budowli tak publicznych, jak prywatnych.

III. Administracja okręgu ochrony sanitarnej.

§ 6. Do czasu utworzenia z obszaru Tatr i ich podnóża oddzielnego okręgu administracji państwowej (starostwa), administrację wszystkich spraw okręgu ochrony sanitarnej, przekazanych ustawami komisji uzdrowiskowej prowadzić będzie wyznaczony przez wojewodę rządowy komisarz okręgu ochrony sanitarnej.

Komisarzowi temu mogą być ponadto przekazane niektóre agendy starostwa tak na terenie uzdrowiska, jak i okręgu ochronnego.

§ 7. Komisarzowi dodaną będzie rada przyboczna o charakterze doradczym, powołana przez wojewodę.

Skład, kompetencje i regulamin tej rady określi wojewoda.

§ 8. Na pokrycie kosztów urzędowania Komisarza okręgu ochrony sanitarnej fundusz kuracyjny będzie wypłacał corocznie w ratach miesięcznych kwotę 10.000 zł.

Prócz tego budżet funduszu kuracyjnego będzie obejmował stałą dotację na cele związane z rozwojem turystyki i sportów w okręgu ochrony sanitarnej, w zasadzie nie wyższą, niż 5% całego budżetu.

IV. Konferencje porozumiewawcze.

§ 9. Dla uzgodnienia działalności Państwowej Rady Ochrony przyrody, Polskiego Tow. Tatrzańskiego, Komisarza okręgu ochrony sanitarnej i gminy zwoływane będą przez wojewodę pod jego przewodnictwem corocznie w miesia-

cu czerweu i grudniu konferencje wymienionych instytucji.

Regulamin tych konferencji oraz kadencje przedmiot obiad ustali wojewoda.

* * *

USTRÓJ ADMINISTRACYJNY MIEJSKICH GMIN UZDROWISKOWYCH.

Projekt przyjęty w drugim czytaniu przez Komisję administracyjną Sejmu.

Art...

Magistrat składa się z burmistrza, jego zastępcy i ławników.

Ilość ławników nie może przekraczać 10 proc. ilości radnych.

Art...

W gminach miejskich, będących uzdrowiskami o charakterze użyteczności publicznej, wchodzi ponadto w skład magistratu na prawach ławników: 1 lekarz i 1 prawnik lub inżynier, mianowani przez wojewodę z pośród kandydatów, przedstawionych przez radę miejską po 3 na każde z tych stanowisk.

Art...

Wszystkie kompetencje i agendy Komisji uzdrowiskowych, utworzonych na podstawie ustawy z dnia 23 marca 1922 o uzdrowiskach, o ile dotyczą obszaru danej gminy miejskiej, przechodzą na magistraty odnośnych gmin miejskich.

W sprawie nieszczęśliwych wypadków w Tatrach.

Ilość wypadków w Tatrach, które pochłaniają rokrocznie ofiary w życiu i zdrowiu ludzkim, wzrosła w roku bieżącym jeszcze znacznie. Niema niemal dnia, w którym nie zdarzyłyby się w Tatrach mniej lub więcej groźne katastrofy. Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, oraz Polskie Towarzystwo Tatrzańskie pracują z natarczywym, aby ratować w wypadkach, w których wogóle jest jeszcze coś do uratowania. Przy zbadaniu wszystkich wypadków tegorocznych okazało się, że winą nieszczęścia jest wyłącznie lekkomyślność i niedoświadczenie chodzących po górach, którzy udają się na wycieczki, bez znajomości terenu, groźących niebezpieczeństw i prawideł racjonalnej turystyki górskiej. Równocześnie przewodnictwo znajduje się w stanie upadku, gdyż nawet najbardziej niedoświadczeni turyści holdują zasadzie chodzenia bez przewodnika, mimo, że w Zakopanem znajdują się doskonali i wykwalifikowani przewodnicy górale, którzy dają całkowitą gwarancję bezpieczeństwa dla turystów. Przewodnicy ci znajdują się pod nadzorem Pol. Tow. Tatrzańskiego i prowadzą wycieczki po umiarkowanych cenach. Dotychczas nie było żadnego wypadku w Tatrach przy wycieczkach prowadzonych przez przewodników.

Polskie Towarzystwo Tatrzańskie zwraca się z usilnym apelem do turystów, którzy udają się w Tatry, ażeby wobec wzrastającej ilości wypadków nie udawali się w góry bez przewodników.

Za Zarząd Główny P. T. T.:

Dr Emil Stolfa
sekretarz

Dr Walery Goetel
wiceprezes

Listy do Redakcji.

Otrzymujemy następujące pismo:

Wielce Szan. Panie Redaktorze!

Proszę o umieszczenie poniższego listu w Pańskim poczytnym piśmie, a to w celu ostrzeżenia P. P. Turystów przed skutkami zbytniej ufności w „sielankowość“ stosunków w górach, oraz zwrócenia uwagi mianowicie czynników i społeczeństwa zakopiańskiego, którym leży na sercu utrzymanie normalnych warunków bezpieczeństwa policyjnego, na potęgającą się coraz bardziej falę kradzieży w górach.

Necując w altance P. T. T. przy stawku Zielonym pod Świnicą — zostałem w nocy okradziony doszczętnie. Kradzieży tej dokonano w sposób bardzo „fachowy“, którego nie powstydziliby się i wielkomiejski „szeszur hotelowy“. Z okoliczności, wśród których tej kradzieży dokonano, wnioskować można, że nie była to rzecz przypadkowa. Jak się okazuje, nie jest to pierwsza kradzież w tym samym miejscu.

Wszystkie poszlaki i zgodna opinia ludzi znających stosunki miejscowe wskazują, że złodzieja należy szukać wśród „juhasów“ z Halą Gąsienicową.

Jest to zjawisko, każdy to przyzna, że wszędzie miar niepożądaną, jak przez wzgląd na rozwój ruchu turystycznego i zachowanie dotychczasowej cichej atmosfery moralnej górskiej, gdzie, zdawało się, człowiek się odmienna ku lepszemu i innych za lepszych uważa, tak również przez wzgląd na dobre imię górskiej ludności na Halach, wśród których jest wielu ludzi uczciwych. Akeja policji w tych warunkach będzie, niestety, zawsze spóźniona — albowiem nie sposób wykryć złodzieja „post factum“, gdy rzecz skradziona już dawno jest dobrze schowana. Moim zdaniem, powinny tem się zainteresować lepsze jednostki wśród górali, właściciele hal i t. d., zastawiając kontrolę „juhasów“, eliminując złodziei notorycznych i t. d. Nie jest to rzeczą trudną, ze względu na stosunkowo nieliczny personel i przy dobrych chęciach możnaby było tę plagę ukrócić.

Warszawa.

Z poważaniem

Dumin-Zuchowski, mjr. Szt. Gen.

Do Redakcji „Głosu Zakopiańskiego“

w Zakopanem.

Upraszamy o łaskawe umieszczenie następującego komunikatu:

Polskie Towarzystwo Tatrzańskie składa najserdeczniejsze podziękowanie tym wszystkim, którzy przyczynili się do pomyślnego wyniku tegorocznego „Tygodnia Tatrzańskiego“ w Zakopanem, a w szczególności: P. P. Dyr. Jamontowi, Dyr. Wróblewskim, p. Zofji Porębskiej, p. A. Szyszliłowiczowej, p. W. Kłosowskiej, p. K. Brudzińskiej, p. Dulembiance, p. Seifertowej, p. Chowańcowej i in. za przeprowadzenie zbiórek w kawiarniach i na ulicach.

P. Władysławowi Dzikiewiczowi, właścicielowi hotelu „Morskie Oko“ za łaskawe bezinteresowne

użyczenie sali na zabawę taneczną, p. Józefowi Federowiczowi za urządzenie zabawy.

Dochód czysty z „Tygodnia Tatrzańskiego“ w kwocie zł. 1.364 gr 11 zostanie obrócony na odnowę ścieżek i schroniś w górach.

Za Zarząd Główny Pol. Tow. Tatrzańsk.

Dr Emil Stofla
sekretarz

Dr Walery Goetel
wiceprezes

Motyw z doliny Kościeliskiej.

*W melodji duszy zastuchany
i w szum potoku, co gdzieś nisko
powoli rzeźbiąc swe łozysko,
śród zimnych gładów wiedzie tany*

*i cały drżący, iozigrany
z urwiska spada na urwisko, —
idę doliną Kościeliską,
zamkniętą między strome ściany!*

*Czasem z za turni wysrebrzany
miesiączek błysnie, jak zjawisko,
by wzniecić promień w wywierzysko*

*i ucałować fale piany,
lub wpaść do duszy i — na tchnienie —
wywołać ciche zachwycenie!...*

E. Kłoniecki.

Z Literatury.

KONRAD GÓRSKI: „Tatry i Podhale w twórczości Jana Kasprowicza“. Wydawn. Muzeum Tatrzańskiego, im. Dra T. Chalubińskiego Nr 2. — Staraniem zakopiańskiego Komitetu jubileuszowego dla uczczenia Jana Kasprowicza. Nakładem Zwierzchności gminnej w Zakopanem.

Ten, ku czci którego ta praca wydana została, nie ujrzał jej już niestety — zdolano Mu wprawdzie na parę dni przed zgonem wręczyć arkusze korektowe — nie doczekał jednak tak ukazania się jej drukiem, jak i tych uroczystości, w których hołd Mu złożyło małe Podhale — złożyło go wprawdzie w uroczystym, acz smutnym obrzędku pogrzebowym — ale samo nie miało tej radości, jaką daje świadomość, że się w porę spełniło swój obowiązek. Przypuszczając jednak należy, że założy wszystkich starań, aby najgorętsze życzenie Zmarłego — złożenie jego szczątków na Harendzie — zostało w całej rozciągłości spełnione.

Broszura K. Górskiego wydana bardzo starannie, ozdobiona dwoma wizerunkami: poety i jego ukochanego dworku na Harendzie — obejmuje treścią w rozdziale pierwszym: „Obrazy i nastroje tatrzańskie“, w drugim: „Życie Podhala i charakter

ludu“, w trzecim: „Refleksje filozoficzne i moralne pod wpływem gór“, wreszcie w zakończeniu, w języku francuskim krótkie streszczenie całej pracy.

Praca p. K. Górskiego napisana z wielkim zrozumieniem tematu i odczuciem ducha twórczości wielkiego poety, wnika głęboko w twórczość Kasprowicza i jest nie tylko pracą porównawczą, ale i głęboko psychologiczną, a do szeregu prac o twórczości Kasprowicza wnosi szczegóły dla tych, którzy Podhale szczególnie ukochali. Wielce ciekawe i warte poznania.

KRONIKA.

POŚWIĘCENIE ELEKTROWNI miejskiej oznaczono na dzień 10 października, o ile jakieś nieprzewidziane przeszkody nie wpłyną na opóźnienie. Wobec nadziei otrzymania przez gminę w krótkim już czasie, potrzebnych na uruchomienie elektrowni, funduszy, takie opóźnienie jest mało prawdopodobne.

WIECZÓR MILLEROWEJ I CUDNOWSKIEGO.

Do szeregu najudatniejszych imprez artystycznych w bieżącym sezonie należał bezsprzecznie urządzony w ub. tygodniu wieczór „Żywego słowa i pieśni“ pp. Millerowej i Cudnowskiego. Pani Millerowa Stefanja, posiadająca sopran o pierwszorzędnych wartościach, odtworzyła z dużym odczuciem szereg pieśni Niewiadomskiego, Kossobuckiego, Rachmaninoffa, Wertńskiego, a z repertuaru nam mniej znanego pieśni włoskie, hiszpańskie (najbardziej oklaskiwane) i francuskie. P. Cudnowski w pierwszej części wieczoru odtworzył utwory Konopnickiej, Słowackiego, Toma, Zegadłowicza i innych, w trzeciej bawił publiczność swymi znakomitemi i b. dowcipnymi parodjami muzycznymi. W szablach różnych wieczorów deklamatorsko-wokalnych wprowadza Cudnowski owymi parodjami pewną różnorodność i to różnorodność o wysokim poziomie artystycznym, którą publiczność z radością przyjmuje.

FACHOWE KURSY DLA PERSONALU HOTE

LARSKO-PENSIJON. Dr Bores, kierownik Wydziału organizacji pracy przy krakowskiej Izbie handlowej, zwrócił się do tutejszego Gremjum właścicieli pensjonatów i hoteli z propozycją urządzania w jesieni kursu dokształcającego dla personalu i służby, a to w celu podniesienia poziomu fachowego wykształcenia, a tem samem i podniesienia poziomu zakopiańskich zakładów gastronomicznych i pensjonatów. Kurs ten mógłby się odbyć w ciągu października i listopada, a objąłby następujące przedmioty nauki: 1) zasady higieny w pensjonatach i jadalniach; 2) technika utrzymywania czystości; 3) strój i wygląd zewnętrzny; 4) nakrywanie stołu i podawanie potraw; 5) zasady zachowania się wobec klienta; 6) techniki obliczania konsumcji i ściągania należności; 7) ogólne wiadomości zawodowe. — Nauka zajęłaby około 50 godzin wykładów i 40 godzin ćwiczeń. Koszt takiego kursu wyniosłby około tysiąca złotych.

WŁADYSŁAW ORKAN.

Czem wieś żyje?

Patrząc na bliźniaczą przestrzenną rozwiniętego pejzażu wsi polskiej i widząc jedno: bezustannie męczący się trud, jakoby miljonowy kręt ruchliwych mrówczy, zależny od nakazu idących koleją i nawracających wciąż tym samym trybem, krótkich kwadransów na zegarze niebios: wiecznie przemienionych pór roku.

Zależnie od okolic, różne są następstwa i rodzaje prac z kolei rzeczy, lecz kolej owa idzie niewstrzymanie — bożą ręką raz pchniętą w ruch, a owo umysł człeczki tajemnicą swą w otchłań ciągnące perpetuum mobile.

Pojmany w one tryby koła konieczności naród chłopski, w przywici do powszechnego tartaku, nielającego na trociny życie, posłuszny następstwu chwil, zająbających o siebie, nie ma czasu sprościć pleców, by się obejrzeć po widoku ziemi, popatrzeć na światło nieba — chyba tyle, by wróżbę na jutro widzieć: — czy będzie deszcz, czy pogoda. W tych dwu słowach mieści się główny kłopot — nadzieja wieśniaka.

Mysł robotami, przez pory roku nasuwanymi zajętą, koło tychże się jeno obraca. Te też są tematami rozmów przy spotkaniu. Na wiosnę: „Czyście już posiali?“ Latem: „Jak tam żniwa?“ Jesienią: „Czyście wykopali? Jak ziemniaki?“ — i wciąż to samo wkoło.

Monotonie pracy, którejby jednostajności powszedniej znużenie przez dłuższy czas udźwignąć nie mogło, ożywia przecie różnorodność zajęć, za-

leżnie od pór roku, niekiedy nawet i przyjemnych, jak żniwa czasu pogody, sianokosy...

Różne też w porach różnych bywa natężenie trudu. Jednak gospodarzenie na roli wymaga ciągłej, całodziennej pilności i zabiegania. Osmio, czy nawet dwunasto-godzinny dzień pracy jest dla gospodarza wieścią z próżnujących krajów. Jedynie podczas zimy, po młóce, chłop może czasu mieć trochę: pójsz na gawędę do sąsiada, pokurzyć fajkę bez odrywki i wyspać się dowoli. Lecz wiosną, a zwłaszcza podczas żniw, jesienią, chłop musi pracować 16 do 18 godzin na dobę — i to mu jeszcze nieraz czasu chybia, by konieczne przy gospodarce pousuwać. To też w kości i umysł, z młodu ochotne i żywe, wchodzi po czasie miedługim trwałe, kamienne zmęczenie: iż nie się zaiscie nie chce. Życie staje się mżolem, traci barwę — w żyłach i myślach przyziemnych jedyna chęć odpoczynku.

Momentami jasnymi, wyznaczającymi się barwą odmienną wśród szarych dni, niejako miłowymi słupami wytechnienia w nużącym gościńcu czasu, są niedziele i święta, czasem i jarmarki. Są oderwaniem się od ciągłości trudu, poezją w tej monotonji — tem, czem dla ludzi miejskich teatr, albo kino — zarazem giełdą nowin z okolic i z daleka, ze świata. Wyrwywają też niekiedy umysły z jednostajności codziennych przeżyć wypadki zaszłe we wsi, zwłaszcza w rodzinie, jakoteż zdarzenia radosne lub smutne: pogrzeb, wesele, chrzciny. Pozatem nie się w ciastość przejętych kłopotem głów, jako interes żywotny nie dostaje.

Wieści ze świata, z kraju, wiadomości poli-

tyczne — zastępuje plotka. Rodzi się ze mgły doniesień, trwa uporeczywie czas jakiś i wreszcie jak mgła się rozwiewa, ustępując innej. Często też podobna plotka, a im więcej fantastyczna, tem do przyjęcia łatwiejsza — jest powodem różnych obaw i niespokojnych nocy.

Przychodzi do mnie chłop z troską widoczną. Na pytanie, co mu dolega, powiada:

— Trapię się, panie, ani spać ni mogę, bo mam syna jedynaka, jedyną w domu skrzepotę, i pewnie mi go na wojnę zabiorą.

— O wojnie gadki niema. Skąd wam to przyszło?

— Gadali ludzie, co z miasta przyszli z jarmarku, że tam prawili jacyś, jako rzecz istną niby, że wojnę się prowadzi.

— Gdzie? z kim?

— Na jakiejsz wyspie, prawili, przy morzu. A z kim, to wam już nie powiem, bo mi to wyszło z pamięci. Francuz, mówią, ni może dać rady i ma wołać wojska naszego na pomoc. Jeszcze, prawią, nima roku, jak to się poczęło.

— Aha, to wojna w Maroku. — Tymczasem chłopu rzecz całą.

— No dyć wy musicie, panie, lepiej wiedzieć, bo czytacie gazety...

Zdaje się wątpienie — wiarę mieć na wadze.

Jeszcze raz przedkładam mu, jak mogę, najzrozumialej, że rzecz ta nas nie dotyczy, że obaw żadnych o jedynaka swego mieć nie może i t. d.

Odszedł dużo spokojniejszy, lecz przyduszone słowami mojemu zarzewie obaw do znaku nie zgąsło. „Kto wie napewno, co z drugiej strony spaść może...“

Lista gości

od 19 do 25 sierpnia 1926 r.

Andrzejewska Wanda, Królewiec — Cz. Krzyż.
 Ambroszkiewicz Sylwester, Koźmin — Złotogłów.
 Adamowska Walerja z r., Kazimierz — Anielówka.
 Angielska Ludwika z c., Sambor — Nina.
 Arnold dr. Szymon, Kraków — Piast.
 Ayówna Ewelina, Rabka — Pod Gubałówką.
 Andreas Jadwiga z c., Bydgoszcz — Królewianka.
 Albrich dr. Jan z ż., Nowa Wieś — M. Oko.
 Arlt Wacław, Krotoszyn — Wybrana.
 Ajzner dr. Julian, Łódź — Cz. Dwór.
 Ajdukiewicz Zygmun, Dąbrowa górna — Szalas.
 Andrzejewski Seweryn, Radom — Sanato.
 Arnsztajn Dr Jan z c., Lublin — Orawa.
 Ansion Walerja, Poznań — Szalas.
 Ansion Stanisława, Poznań — Szalas.
 Ansion Juljusz, Poznań — Szalas.
 Andrzejewski Aleks., Warszawa — Modrzejów.
 Axentowicz Zofja, Warszawa — Cicha.
 Anweiler Ferd. Fr. z c., Pomorze — Zalesie.
 Bańdowa Franc., Kraków — Krupówki 73.
 Baumritter dr. Feliks z r., Warszawa — Halka.
 Barg Józef, Warszawa — Wzlot.
 Baranowski Władysław, Warszawa — Krupówki 27.
 Bader Emil z ż., Lwów — Ermitage.
 Barykiewicz Jan z ż., Stróża — Wierchy.
 Babiak dr. Ludwik z ż., Gostyń — M. Oko.
 Braunowa Helena, Poznań — Janówka.
 Bajorek Kazimierz, Warszawa — Plazówka.
 Baranowska Jadwiga, Poznań — Helena.
 Babska Lucyna, Warszawa — Zalesie.
 Brtkowska Lola, Kraków — Wanda.
 Bagniewski Piotr z r., Warszawa — Warszawianka.
 Babiak dr. Ludwik z ż., Poznań — Marilor.
 Barbacki Jan, Kraków — Skoczyska.
 Bauer Karol z ż., Łódź — Leśniczanka.
 Bauerówna Eug., Łódź — Leśniczanka.
 Bartoszówna Jadwiga, Lwów — Cieszynianka.
 Bałcerowska Marja, Warszawa — Kryta.
 Błecerowski Wł., Warszawa — Kryta.
 Błeszyńska Zofja, Warszawa — Jaśka.
 Beiser ks. Stefan, Poznań — M. Oko.
 Braentigam dr. Jan H. z ż., Łódź — Biały Dom.
 Braentigam Harald, Berlin — Biały Dom.
 Braentigam Aleksandra, Berlin — Biały Dom.
 Bekasiakówna Marja, Szamotyły — Mieguszwiewicka.
 Bern Adela, Lwów — Piast.
 Briesemeister Stefan, Warszawa — Arwa.
 Bilicki Marjan, Węgry — M. Oko.
 Biesiadzka Aleksandra, Tarnów — Jerzewo.
 Binkowska Erma, Łódź — Borek.
 Biskupski Józef z ż., Łódź — M. Oko.
 Bieniecki Aleksander z ż., Warszawa — Cz. Krzyż.
 Bigoszówna Zofja, Kraków — Sobczakówka 5.
 Białij Gertruda, Katowice — Lublinianka.
 Bibergal dr. Stan., Łódź — Kosówka.
 Bick Maksymilian, Dziedzice — Krupówki 35.
 Bisanz Filip, Kraków — h. Sport.

Birnbaum dr. Aurelja, Kraków — Chyców Potok.
 Biernacki Miecz., z ż., Warszawa — Smereków.
 Bielnkowski Korwin Wine., Poznań — Złotogłów.
 Bischoff Gertruda, Katowice — Gerlach.
 Brott Jan, Roździeń — Kasztelanka.
 Bonkówna Rozalja, Sosnowiec — Błękitna.
 Bohdanowicz Józef z ż., Warszawa — Jasne.
 Brzozowska Ewa, Warszawa — Kościeliska 94.
 Borys Anna, Katowice — Lublinianka.
 Bobkowski dr. Stan., z ż., Poznań — Sanato.
 Bober Bernard, Kraków — Wanda.
 Bohun Marja, Kraków — Kujawianka.
 Bohnig Joanna, Warszawa — Bristol.
 Broch Józef z s., Kraków — Wierchy.
 Borzęcka Lina, Kraków — Jaworzynka.
 Brunosowa Marja z c., Kraków — Pająkówka.
 Bruśnicki Stan., Radom — Gerlach.
 Budkiewiczówna Marja, Warszawa — Skibówki 574.
 Blumberg Henryk, Łódź — Górno Karpacka.
 Burasiewicz Miecz., Gdańsk — Granit.
 Budyńska Zofja, Warszawa — Poraj.
 Bursztynówna Marja, Ropeczyce — Ermitage.
 Bugajska Ludw., N. Sącz — Zamoysk. Szczepaniak.
 Bułkiewicz Daniel z ż., Warszawa — Wola Wójcicka.
 Budzanowski Mikołaj z c., Lwów — Poraj.
 Plunek Jan z r., Warszawa — Wierchy.
 Bybowska Lucyna z c., Wolkowysk — Kamilla.
 Batko Helena, Kraków — Turnia.
 Batko Fr. z ż., N. Sącz — M. Oko.
 Bardach Maurycy z ż., Warszawa — Wierchy.
 Berger Stan. z ż., Radom — M. Oko.
 Blecha Wanda, Warszawa — Bystre dolne 7.
 Brzękowski Jan, Kraków — Polanka.
 Błeszyński Stan., Warszawa — Witkiewicza 23.
 Bernsteinówna Irena, Drohobycz — Strzecha.
 Benderówna Marja, Łódź — Łada.
 Berdachówna Miecz., Lwów — Warszawianka.
 Brzeg Dr Adam, Poznań — Stamary.
 Benak Rudolf, Warszawa — Stamary.
 Bienat Franc., Kutry — Jolanta.
 Bizon Dr Zygmun z r., Warszawa — Głębok.
 Bilykówna Marja, Czehów — Halszka.
 Bjan Stanisław, Toruń — Tomkówka.
 Bielawski Karol z r., Warszawa — Wanda.
 Biernat Franciszka, Katowice — Kasztelanka.
 Bobieńska Ludmiła, Warszawa — Wałówka.
 Broszkowski Leon, Łęczyska — Radion.
 Broniatowski Ludomir, Częstochowa — Ustup, Wnęć.
 Brożek Franciszek z ż., Kraków — Szopenówka.
 Boczkowska Helena, Warszawa — h. p. Gewontem.
 Bochenek Józef, Dąbie — San. Dłuskich.
 Bober Stefan, Kraków — Storczyk.
 Borowski Janusz, Sosnowiec — Radowid.
 Breder Dr Jan, Kraków — Łada.
 Bojdo Wincenty Stopnica — Grunwald.
 Boraczkowa Stan., Lwów — Gerlach.
 Blumenthalówna Halina, Warszawa — Elektron.
 Burakówna Dr Stan., Lwów — Bochdanówka.
 Blumental Felicja, Warszawa — Radowid.
 Burakowski Józef, Warszawa — Anielówka.
 Bukowska Jadwiga, Łódź — Staszczkówka.

Bryling Warszawa — Helenka.
 Byczkowski Paweł, Łódź — San. Dłuskich.
 Cieśla Michał, Cieszyn — M. Oko.
 Cwibak Stanisław, Warszawa — M. Oko.
 Cieślewski Ernest, Kraków — Renaissance.
 Cieśla Michał, Cieszyn — M. Oko.
 Źwierciak Andrzej, Poznań — M. Oko.
 Ćmielowski Jerzy, Poznań — Cz. Staw.
 Ciechańska Helena, Warszawa — Szkoła powsz.
 Chmielińska Stan., Warszawa — Lubień.
 Chrzastowski Tytus z ż., Katowice — Stamary.
 Chwaszkiewicz Edmund, Warszawa — Borek.
 Chowaniak Regina, Zawoja — XX. Misjonarze.
 Chmielewski Kazimierz, Grudziądz — hp. Gewontem.
 Chrzanowska Marja, Warszawa — Wiosna.
 Chrzanowicz Rena z s., Warszawa — Świt.
 Chrapek Zygmun, Lwów — Warszawianka.
 Chrzastowska Kajet., Katowice — Cz. Krzyż.
 Chojecki ks. Michał, Warszawa — Księżówka.
 Chłodowicz Marja, Warszawa — Jerzewo.
 Chędzynski Eug., Poznań — Borek.
 Chostkiewicz Stefan, Bydgoszcz — Beduinka.
 Chelkowski Bernard, Nowemiasztwo — Elektron.
 Chawińska Jamina, Z. Kielecka — Krzesanica.
 Czarska Zofja, Warszawa — Królewianka.
 Czekanowski dr. Ban z ż., Lwów — Wanda.
 Czechowska Wanda, Brześć n. B. — Tratwa.
 Czyrowa Helena z r., Warszawa — Renaissance.
 Czermak Kazimierz, Poznań — h. Sport.
 Czamański Wacław z ż., Warszawa — Skibówki 574.
 Czarniecki Wacław, Olkusz — Kubinówka.
 Czaki Tytus, Warszawa — Oleza 38.
 Czapiński dr. Henryk z ż., Kraków — Uciecha.
 Czekalski Leopold z r., Warszawa — Radowid.
 Czyżowa Genowefa, Warszawa — Nirwana.
 Czesławska Stef., z s., Stara Polana 34.
 Czerniak Stanisław, Poznań — Szkolna 1042.
 Czerwińska Anna, Z. Kaliska — Cz. Krzyż.
 Czerwiński Arpad i Aleksandra, Poznań — Krystyna.
 Censor Gustawa z c., Kraków — Grunwald.
 Ciesielski Kaz. z r., Tezew — Wawel.
 Cieplińska Balbina z r., Kraków — Ballada.
 Ciechański Włodz., Warszawa — Oza.
 Cybichowska Wanda, Krotoszyn — Zacisze.
 Cholewicki Ignacy z ż., Warszawa — Świetlana.
 Chmielnicki Henryk, Kulisz — Górno Karpacka.
 Chanek Piotr, Gdów — Cz. Staw.
 Chmieliński Stan. z ż., Warszawa — Wanda.
 Chmielowski J., Szopienice — Do Jaszczur. Świerz.
 Czyżewski Janusz, Warszawa — Krupówki 22.
 Czarnecki ks. Józef, Żurawki — Beduinka.
 Czerniakówna Róża, Łódź — Chramcówki 1.
 Czajkowska Czesława, Warszawa — Sobczakówka.
 Czajówna Józefa, Sosnowiec — Tatry.
 Czarlińska Iwona, Toruń — Krakowianka.
 Czosnowski Wacław, z ż., Warszawa — h. Sport.
 Czubański Fr., Warszawa — Wojciechowo.
 Czyżnianka Stefanja, Chełm — Modrzejów.
 Czypieki Marjan z ż., Poznań — M. Oko.
 Dąbrowski Janusz, Warszawa — Skibówki J. Król.
 Danyś Adam z ż., Cieszyn — Helenka.
 Daszewska Helena, Warszawa — Za w. dą St. Tatar.
 Daniel Aleksander z ż., Katowice — Stamary.
 Dąbrowska Halina, Warszawa — Wrzosa.
 Dąb Leon i Amalja, Przemyśl — Boćman.
 Dąbryczowa Zofja, Poznań — Polesie.
 Dąbrowski Stan., z ż., Ropeczyce — Zbyszko.
 Dębska Zofja, Lublin — Tatry.
 Dębowski Grzywa dr W. z ż., Warsz., Gładkie Kostka.
 Demculin Teodor z c., Myszków — Radowid.
 Dembowska Helena, Żywiec — Kresy.
 Dedecko dr. Bohdan z r., Warszawa — Jaworzynka.
 Dirhas Stan., Warszawa — Lubień.
 Dziurzyński Eugenjusz, Warszawa — M. Oko.
 Dziedzic dr. Ignacy z r., Toruń — h. p. Gewontem.
 Diaków Antoni z ż., Tarnopol — M. Oko.
 Dziok Władysław, Małgiew — Pod Gubałówką.
 Dziamażanka Janiuta, Warszawa — Orla.
 Dobija Franc., Warszawa — Stamary.
 Dobijowa dr. Zofja, Warszawa — Dem Wycieczk.
 Dwornik Stefan z ż., Andrychów — Kościusza.
 Drożdżewski dr. Izidor, Kraków — h. Sport.
 Dobrzyniec Stan., Warszawa — Żywiec 1158.
 Dobrowolski Kazim. z r., Warszawa — h. Turystów.
 Dożdżewska Bronisława, Poznań — Helena.
 Domaniewska Alina, Warszawa — Kubinówka.
 Dmochowski Jerzy, Jeleniec — M. Oko.
 Dudek ks. Ludwik, Gorzkowice — Krupówki 17.
 Dubi Jan, Katowice — Stamary.
 Duszyński Marjan i Aleksandra, Poznań — Smereków.
 Dubois Zofja, Brześć Kuj. — Szalas.
 Dubois Mieczysław z c., Brześć Kuj. — Szalas.
 Durygówna Małgorzata, Łazińska g. — Jasny Domek.
 Dużinówna M. i Jadwiga, Warszawa, h. p. Gewontem.
 Długopolski dr. Franc. z r., N. Sącz — Renaissance.
 Dybowski dr. Miecz., Warszawa — Księżówka.
 Dynowska Józefa z s., Kraków — Mieguszwiewicka.
 Dylewska Antonina, Kraków — Chochlik.

O ważnych zdarzeniach w Sejmie, o zmianach w rządzie i t. p. wieś w większości albo wcale nie wie, albo dowiaduje się przez echa dalekie. Aktualność spraw tych dla wsi nie istnieje; gdy przychodzi o nich wieść mętna, spóźniona, są już odsunięte w czas przeszły, w poza-realność, jak ostatnie wiadomości, słyszane z gazet z przed roku. — Spodziewanie jednak poprawy losu skądś zgóry i to od poszczególnych osób (Witos, Grabski, czy inni) wciąż się po wsiami wbrew zawodom, tłucze. Do nazwisk członków rządu, tu lub tam zasłyszanych, przyczepia wieść, zupełnie bez powodu, nadzieję lepszego jutra; około niektórych imion wprost fantastyczne w zapadłych okolicach powstają legendy — by w niwecz wnet się rozwiać, jak powstały, innym podobnym ustępując miejsca. Np.:

Któreś z pism lwowskich doniosło, że Thugut wśród Huculów niezwykłą cieszy się popularnością. Skąd, z jakiej przyczyny? Nigdy tam, zdaje się, nie był. Zaciekawiony korespondent „Difa” pojechał zbadać rzecz na miejscu. Stanąwszy w którejś wsi huculskiej, w Worochcie, czy Woronience, poczyną z ludźmi o Thugucie...

— Tuhut! Ho Tuhut!... — przewracają oczy tajemniczo.

— No szczoż sej Tuhut?

— Wy nie znajete, chto win je?... — Patrzają chwilę — i szeptem: — Kronprinz Rudolf!

Tak więc tam Thugut na Rudolfa (legendę nadziei ciemnych) zaawansował.

Wszystko z regionów pozamglistych rządu, Sejmu, czy innych przywierzchnich czynników dochodzi do wsi, jak się rzekło, bałamutnym

i spóźnionem echem. Wieś też nie ma poczucia współtworzenia życia, historii. Coś tam w górze poza nią się robi — lecz, co i jak, nie wie — czeka jeno w obawie, nadśluchuje, czy co na nią ciężarem nie spadnie.

Z dziedziny politycznej, przez jarmarki wyboreze i zwykle, przez dochodzące ze rzadka gazety, opacznie, albo z wiarą przesadną (choćby tylko odświeżną) czytane, przecie coś nie coś do wiadomości głuchej wsi przesiąka. Zato z postępu nauki, literatury nie już wsi nie jest wiadome. Niekiedy ktoś tam w kalendarzu przeczyta o Mickiewiczu, Kraszewskim lub Sienkiewiczu, przeczyta nawet powiastkę ciekawą, opis historyczny, lecz uważa to wszystko za rzeczy egzotyczno-niedzielne, w powagę kłopotu dni powszednich niezem nie wchodzące.

Niejedyn pisarz ma szczęśne złudzenie, że piśsze dla narodu; że naród go czyta albo słyszy. Piśsze oto dla paruset, może dla paru tysięcy (którychby sala Sokoła zmieściła) — a kilkanaście milionów, t. j. w masie naród, nie wie zgoła o jego istnieniu, i prace jego najwspanialsze ani ich ziębia, ani grzeją.

— Są to — jak dotąd — sprawy nazewnątrz życia wsi. Od zewnątrz zasię, patrzącemu, smętnie jej żywot się przedstawia: gdzie jedno, coby mogło w monotoni zajęć i kłopotów weselem często nasycać oczy i serca — piękno pejzażu, wiecznie zmienne — uchodzi uwagi bytujących po wsze dni w pośrodku niego.

Pejzaż naokół sobie kwitnie, nasiąka barwa mi, zmiera i znów się odradza. A wieś ludzka żyje swym kłopotem.

Drzymala Anna, Katowice — Kasztelanka.
 Dyszyński ks. Marcei, Rzeszów — Księżówka.
 Dangel Anatol, Kraków — Radowid.
 Dąbrowski Roman, Warszawa — Marflor.
 Dawidowicz Zofja, Łódź — Sarjusz.
 Derenowska Alina, Kraków — Wiktorja.
 Drewnowski Kaz. z z., Warszawa — Ermitage.
 Dembowy Karol, Pszów — San. Dłuskich.
 Drzewiecka Grażyna, Warszawa — Oaza.
 Drzewiecki Piotr, Warszawa — Oaza.
 Dziewońska Helena, Karwina — Kasprucie 30.
 Dziaduszyński Antoni, Chełm — Kubinówka.
 Dziowska Wanda, Warszawa — Zychoniówka.
 Dobrowolski Kaz., Kraków — Wanda.
 Doleżałówna Beata, Kraków — Wanda.
 Duda Dr Stefan, Kraków — M. Oko.
 Dybezyński Sylw., Poznań — Orlątka.
 Erfurt Alojzy z z., Tarnowiec — Lublinianka.
 Elbich Eliza, Warszawa — Gewontówka.
 Engelhardt Artur, Gdańsk — M. Oko.
 Ernst Eugenjusz, Warszawa — Makowianka.
 Ejsner Jakób, Łódź — Cz. Dwór.
 Eker Józef, Kraków — Cz. Krzyż.
 Ekes Roman, Lwów — Renaissance.
 Ekesowa Marja, Lwów — Renaissance.
 Eysymont ks. Stefan, Warszawa — Szkolna 10.
 Ertenhil Lola, Kraków — Kościeliska 29.
 Estreicher Karol, Kraków — Jasny Domek.
 Frazes dr. May, Kraków — Szałas.
 Frankenberg Leon, Częstochowa — Anastazja.
 Faliński Leonard, Jabłonna — Kamieniec 1372.
 Fabry Władysław, Warszawa — Warszawianka.
 Fraenkłowa Augusta, Bochnia — Janosik.
 Fałęcki Jerzy z z., Warszawa — Bristol.
 Flach Emil, Kraków — Wanda.
 Frenkiel Regina z r., Będzin — Nowotarska 21.
 Ferterówna Emilja, Lwów — Warszawianka.
 Ferencowicz Józef z z., Warszawa — St. Polana 17a.
 Felc dr. Władysław, Warszawa — Stamary.
 Fedak dr. Wiktor z r., Jaworzno — Bochdanówka.
 Frenkiel Irena, Warszawa — Albion.
 Fleszar St. i Marja, Warszawa — Krup. za w. Zegleń.
 Feliks Janek i Greta, N. Sącz — M. Oko.
 Feuersen Andrzej, Warszawa — Radowid.
 Flisarski Tadeusz, Kraków — Bystre 1432.
 Filipowski H., Warszawa — Wzlot.
 Filipowicz Jan, Szczakowa — Nowotarska Zegleń.
 Filipowiczówna, Tarnów — h. Sport.
 Ficki Stan., F. z z., Warszawa — Wanda.
 Friedman H., N. Sącz — Halka.
 Filimonoff Mikolaj, Warszawa — M. Oko.
 Fryszman dr. Wiktor, Łódź — Kosówka.
 Frankenstein Helena, Warszawa — Warszawianka.
 Fabiańska Zofja z s., Jaworzno — Elektron.
 Fraenkel Jakób z z., Kr. Huta — M. Oko.
 Feldblumowa Lola, Kraków — Anastazja.
 Frenkel Regina z r., Będzin — Chramcówki 1.
 Feldman Juljusz, Lwów — Zośka.
 Ferwarn Julja, Piotrków — Oleżańska 10.
 Filipezyk Jan, Brześć n. B. — Złotogłów.
 Fihauer Stanisława, Kraków — h. p. Gewontem.
 Friedler Salmea, Będzin — Bocian.
 Filip Marjan, Kraków — Zacisze.
 Folgenhauer Otton z r., Szopienice — hp. Gewontem.
 Frucht Izidor, Brześć n. B. — Bristol.
 Fuchs d. Szymon, Lwów — Kresy.
 Frydbengowa dr. F. Łódź — Złotogłów.
 Frydecki dr. Maks., — Warszawianka.
 Gawrońska Marja, Poznań — Błękitna.
 Gawrońska Genowefa, Poznań — Błękitna.
 Grabowski W. z r., Kraków, Chycowy, Potok Spyrk.
 Gdala Władysława z br., Kraków — Wierchy.
 Gawlikowska Zofja, Kraków — Ermitage.
 Galica Franciszek, Gniezno — Warszawianka.
 Gądek ks. Władysław, Brzeżany — h. Turystów.
 Gnatowska Halina, Olkusz — Oksza.
 Gątkiewicz Wanda, N. Targ — Pod Gubałówką.
 Gaś Jan, Lubliniec — Słazaczka.
 Gąsiorek Józef z z., Bielsko — h. p. Gewontem.
 Granowska Wodzicka Taida, Kraków — h. Sport.
 Galló Józef, Wietrzychowice — Siemianówka.
 Gliszczyńska Walentyna, Katowice — Kasztelanka.
 Gintwilt Marja, Warszawa — Sanato.
 Gergorych Jadwiga, Warszawa — Wanda.
 Gleb Maksymilj, Woj. Poleskie — Grunwald.
 Gerden dr. Curt z z., Bydgoszcz — M. Oko.
 Greisówna Danuta, Tarnów — Jerzewo.
 Greisówna Zofja, Tarnów — Jerzewo.
 Grzędzielska Wanda, Kraków — Wanda.
 Gręblówna Natalja, Warszawa — Szałas.
 Goldwasserówna Stefanja, Warszawa — Piast.
 Golamanówna Ludwika, Warszawa — Radion.
 Godłowska Janina, Kraków — Beduinka.
 Goldmacher Marjan, Warszawa — Borek.
 Grosman Erna, Kraków — M. Oko.
 Górska Wanda, Nowodwór — Bochdanówka.
 Goderska Marja, Poznań — Grunwald.
 Godlewski Zbigniew, Warszawa — Cz. Krzyż.

Gronczyński Józef z z., Warszawa — Stamary.
 Golcz Kazimierz, Łódź — Smereków.
 Genera Józef z z., Dąbr. g. — Sienkiewicza Ciulacz.
 Golonkowa dr. Janina, Katowice — Jerzewo.
 Gubski Mikolaj, Warszawa — Genejana.
 Gutmanowa Gertruda, Ruda — Kasztelanka.
 Gumińska Irena, Warszawa — Lwowianka.
 Grussówna Lidja, Kraków — Poraj.
 Gurkel Jakób, Kraków — Wierchy.
 Grünwald Leopold, Kraków — Albion.
 Gruszczyński Henryk, Warszawa — Wanda.
 Gryziocha Olga, Lwów — Litwinka.
 Gryłachówna Chana Henka, Sosnowiec — Borek.
 Grycewicz dr. Marjan, Warszawa — Skaut.
 Grzywacz Zofja, Kraków — Kasprucie 26.
 Gans Stefan z z., Warszawa — Orawa.
 Gramatowski Stan., Bydgoszcz — Zacisze.
 Gabrysiewicz Ant. z z., Sosnowiec — Kościelna 5.
 Gatkiewicz Stef. i Feliks, Kraków — h. p. Gewontem.
 Grabowska Paulina z c., Kraków — M. Oko.
 Grabowski Jan, Przemyśl — Grunwald.
 Goettel Marja, Zawiercie — Wiktorja.
 Goettel Sabina, Zawiercie — Wiktorja.
 Gelo Oskar, Lwów — Krokus.
 Gniazdowska Zofja, Warszawa — Stamary.
 Ginsbergowa Ema z c., Częstochowa — Krokus.
 Grohman Karol, Łódź — Zofjówka.
 Godłowska Zofja z r., Warszawa — Oleżańska 10.
 Goldberger dr. Leon, Kraków — Łada.
 Gogolewska Halina, Żychlin — Warta.
 Gomulińska Irena, Warszawa — Sienkiewiczówka.
 Goldman Dr Dorota, Lwów — Grunwald.
 Gorajkówna Aleks., Warszawa — Jerzewo.
 Gotz Dr Miecz. z z., Lubliniec — Janosik.
 Grochowska Kazimiera, Warszawa — Jaśka.
 Grossman Dr Bern., Kraków — M. Oko.
 Golas Tadeusz z z., Warszawa — Kołiba.
 Grüblowa Róża, Lwów — Marilor.
 Gust Jan z r., Pabjanice — Tomkówka.
 Gruszczyński Ign. z z., Warszawa — Warszawianka.
 Gumińska Zofja, Lwów — Zakątek.
 Gutwińska Irena, Kraków — Arwa.
 Grzybowska Stanisława, Warszawa — Cz. Krzyż.
 Haecker Ewa, Lwów — Sienkiewicza Gałek.
 Hakowska Stanisława, Siedlce — Oncio.
 Habulda dr. Ernesta z r., Przeworsk — Radowid.
 Hammerowa Serafina, Kraków — Cieślówka.
 Henochozna Marja, — Pani.
 Hercberg Józef z z., Warszawa — Grażyna.
 Hercogowa Julja, Katowice — Kasztelanka.
 Hełka Sylwester, Ostrzeszów — Krupówki 17.
 Heintze Konstanty, Warszawa — Gerlach.
 Hernichówna Zofja, Rudnik — h. Turystów.
 Herstałówna Wanda, Kraków — Szałas.
 Herszberg Bron., Warszawa, Żywec. 1271, Obrochta.
 Hildebrand Kathe, Kleszcze — M. Oko.
 Holländer Herman z r., — Witkiewicza Trzebnia.
 Hornowa Selda, Kraków — Tratwa.
 Hofmanówna Marja, Rudnik — h. Turystów.
 Hubert Golda, Warszawa — Wierchy.
 Hudwiczka Stefanja, Warszawa — Warszawianka.
 Habłowa Antonina, Warszawa — Mohylanka.
 Habilewicz Marja, Rozdzień — Wiktorja.
 Hampel Janusz, Warszawa — Do Kuźnic 17.
 Halpern Hania, Warszawa — h. Turystów.
 Hamburger Anna, Częstochowa — Krupówki 89.
 Hauke Hildegarda, Katowice — Janosik.
 Hencel Onufry, Warszawa — Wanda.
 Hemar Marjan, Lwów — Nasza.
 Herschtal Stan., Kraków — Zakopianka.
 Hildesheim Benjamin, Gdańsk — Dom wycieczkowy.
 Homiwińska Anna, Lwów — nad kolejną, Związacz.
 Holländerowa Dora, Kraków — Kościeliska 29.
 Hoffman Wacław, Ostrzeszów — Zakrzówek.
 Huppentowa Sydonja z c., Warszawa — Uciecha.
 Inlenderowa Paulina, Warszawa — Zalesie.
 Irzykowski Karol, Warszawa — M. Oko.
 Ippoldówna Marja, Kraków — Skibówki 17.
 Iwachow Włodz., Suszczyn — Modrzejów.
 Jarysz Stanisław z z. Wolsztyn — Kresy.
 Jerblum Adam, Warszawa — Poraj.
 Jabłonkówna Leonja, Warszawa — Złotogłów.
 Jabłońska Marja, Lublin — Kaszelewskiego 7.
 Jach Ludwik z r., Wadowice — do Jaszczurówki 20.
 Jasiński Edward z z., Garwolin — Biały Dwór.
 Jastrzębska Marja, Łódź — Stara Polana Pawlikowa.
 Jan Aleksandra z r., Łódź — Kościeliska 33.
 Januszkiewiczówna St., Sosnowiec — Słazaczka.
 Jadach Konstanty, Kalisz — Szpitalna, Żołnierczyk.
 Jamowski Jarosław, Warszawa — Zychoniówka.
 Jakimcówna Władysława, Jarosław — Wołodyjówka.
 Jahoda Marjan, Kraków — M. Oko.
 Jarzyński Józef, Kr. Huta — Oaza.
 Jasińska Zofja, z s., Bydgoszcz — Bochdanówka.
 Jagodziński Czesław z z., Poznań — Modrzejów.
 Jagodzińska Ludwika, Gdańsk — Modrzejów.
 Jastrzębski August, z z., Trzebnia — h. p. Gewontem.
 Jaskulski Jakób, Warszawa — Jaworzynka.

Jellenta Stefan z z., Warszawa — Cz. Krzyż.
 Jeziorowska Jadwiga, Poznań — Bristol.
 Jeżowa Eugenja, Kraków — Ermitage.
 Jodłowska Marja, Kraków — Pod M. Boską.
 Janusz Stanisław z z., Lwów — Poraj.
 Just Juljan, Warszawa — Stella.
 Juchnowski Mikolaj, Kołomyja — Cz. Krzyż.
 Jureczyńska Marja, Jastrzębiec — h. Sport.
 Jurewicz dr. Zygm., Warszawa — Dom Wycieczk.
 Jaworski Ludomir, Kop. Juljusz — Bristol.
 Jarecka Marja, Częstochowa — M. Oko.
 Jakubowska Wacława, Toruń — Potok, Hycowy.
 Jakubowska Irena, Toruń — Potok, Hycowy.
 Jankowska Salomea, Bydgoszcz — Leśniczanka.
 Kahan Nina, Wiedeń — Oleza 11.
 Kawecka Leokadja, Warszawa — Limba.
 Kalkowski Ksawery, Poznań — Szopenówka.
 Karpińska Marja, Łódź — Cz. Dwór.
 Karczkiwicz Zofja, Toruń — Nina.
 Karnowski Alojzy, Kraków — Łubień.
 Kraft Hertz, Kraków — M. Oko.
 Kahan Erna, Cieszyn — Płazówka.
 Kalmanówna Hanka, Szczakowa — Ballada.
 Kaleta Jan, Katowice — Kasztelanka.
 Karsch Henryk z z., Warszawa — M. Oko.
 Kaiser Mieczysław, Warszawa — Cieszyńianka.
 Klausner dr. R. L., Szeżucin — Dzidka.
 Kobot Paweł z z., Kr. Huta, Kasprucie 33.
 Kazański Wł., Warszawa — Gerlach.
 Kalyński dr. Stan. z z., Kraków — Biały Dwór.
 Kaczkańska Marja, Bielsko — Ermitage.
 Kączkowska Janina, Poznań — Zacisze.
 Krasowska Marja, Złoczów — Lipnica.
 Krasuska Anna z s., Warszawa — Strążyska.
 Kempner Erna, Katowice — Zdrój.
 Kellerowa Jadwiga, Lipiny — Gerlach.
 Kern Aron, Przemyśl — Ballada.
 Klehr Marja, Katowice — Wiktorja.
 Kleineder Józef, Poznań — Wanda.
 Krzemiński Józef z z., Katowice — Cieszyńianka.
 Kommo, Tadeusz, Warszawa — Bristol.
 Kniaginina Konstanty z s., Kraków — M. Oko.
 Kwiatkowski Franc., Ostrów — h. Turystów.
 Kmorski Marjan z z., Warszawa — Stamary.
 Kirstejn Józef z z., Katowice — Polanka.
 Kilian Hildegarda, Kr. Huta — Chramcówki 1299.
 Kilmanowa Flora, Sosnowiec — Obrochówka.
 Kliszczyński Tadeusz z z., Poznań — Beduinka.
 Księżenicki Ch., Warszawa — Ballada.
 Kowalska Aniela, Warszawa — Nowotarska 50.
 Kopeć Michał, Skalmierzyce — Skibówki 10.
 Kozłowski Wł., z z., Warszawa — Kościeliska 94.
 Krzaska ks. Emanuel, Kr. Huta — h. Sport.
 Kostecka Irena, Skarżysko — Gerlach.
 Kolisz Bronisława z r., Kraków — Kościuszki 2.
 Konopka Ryszard, Kraków — Stamary.
 Konarski Roman, Lwów — Tomkówka.
 Kozłowska Janina, Warszawa — Bristol.
 Kłoniczka Marja, Poznań — Błękitna.
 Kozłowska Aniela, Kraków Kalatówki.
 Kowalczyk Wawrzyniec, Kraków — Tatry.
 Konopka Józef, Warszawa — Modrzejów.
 Kozłowski Michał, Kraków — Oleza XX, Misjonarze.
 Kopecka Ida z r., Mszana Dolna — M. Oko.
 Konarzewski Henryk z c., Piotrków — M. Oko.
 Kossowski Miecz., Warszawa — Żywiezańskie Tylko.
 Koziołówna Michalina, Kalinowice — San. naucz.
 Koppe ks. Henryk, Kościeln — Księżówka.
 Kozłowski, Poznań — Smereków.
 Kozłowska Marja, Warszawa — Szopenówka.
 Królikowska Julja, Sosnowiec — Błękitna.
 Kłosiński R. z z., Warszawa — Krup. z w. Zegleń.
 Konkollówna Jadwiga, Warszawa — Radowid.
 Kowalczyk Jan z z., Warszawa — Wałówka.
 Komorowski Janina i Marja, Warsz., Pod M. Boską.
 Kornasiówna Helena, Kraków — Bytsre 1432.
 Kowel Maja M. z s., Warszawa — Genejana.
 Konówna Wanda, Warszawa — Albion.
 Kowalski Józef, Warszawa — M. Oko.
 Kowalski Gabriel, Łódź — M. Oko.
 Krall Brunon, Gdańsk — Helenka.
 Kołodziej Kazimierz, Łódź — Zakątek.
 Konówna Marja, Częstochowa — Śnieżka.
 Konówna Lena, Częstochowa — Śnieżka.
 Koczynski Wojciech, Zbaraż — Wanda.
 Korta dr. Karol z z., Warszawa — M. Oko.
 Kłobukowski Jan, Warszawa — Królewianka.
 Kożusznik Rudolf z z., Warszawa — Strążyska.
 Koruska Janina, Świętochłowice — Chramcówki 10.
 Krokowa Olga, Praga — h. p. Gewontem.
 Kurnacki Sławek Adam, Warszawa — M. Oko.
 Kostrzewski dr., Kraków — Stamary.
 Kornberg Felicja, Warszawa — Pnomienna.
 Kudowicz Marta, Kraków — Cieszyńianka.
 Kulma Szczepan, Jabłonna — Czerwony Krzyż.
 Kubitza Marta, Katowice — Wiktorja.
 Kłut Józef, Warszawa — Staszczówka.
 Krupianka Janina, Kraków — Harena, Wnęć.

Kurowska Marja, Luck — Hotel Turystów.
 Kubica Ludwik z rodziny, Kraków — Kosodrzewina.
 Kubiećówna Stanisława, Kraków — Kosodrzewina.
 Kittenel Elza, Lwów — Janówka.
 Kuchewska Felicja, Król. Huta — Janówka.
 Kubiećanka Anna i Helena, Niewiadom — Cicha.
 Kubacka Anna, Warszawa — Zakrzówek.
 Kuleszyna Wanda z synem, Poznań — Turnia.
 Kuszilek Rudolf, Kraków — Hotel pod Gewontem.
 Krupiński Dr Henryk, Niwka — Barabaszówka.
 Kuśmierkiewicz Br. z s., Warszawa — Renaissance.
 Krzywicka Anna, Warszawa — Warszawianka.
 Krzyśiak Władysław, Piotrków — Elektron.
 Langrod Rudolf, Warszawa — Góralka.
 Lankau Jan, Maków — Wanda.
 Landsbergowa J. z c., Tomaszów Maz. — Radowid.
 Landsberger Stan., Warszawa — H. p. Gewontem.
 Lewicka Zofja, Rzeszów — Czerwony Krzyż.
 Lepich Franciszek, Byłk — Kasztelanka.
 Lenda Piotr, Brzesko — Stara Polana, Tatar.
 Lewicka Melanija, Chyrów — Wierchy.
 Loppert Bolesław z synem, Warszawa — Henka.
 Leinwand Salo, Gliniany — Szymony.
 Leszczyk Karol, Katowice — Ligja.
 Lejdnerówna Mała, Kraków — Piast.
 Lemel Dr Oswald, Lwów — Kmicie.
 Lębrowiczowa Wanda, Warszawa — Marilor.
 Lipińska Helena, Toruń — Hotel pod Gewontem.
 Lipko Konstancja z synem, Brześć n. B. — Zwijasz.
 Lipniacka Westyna, Warszawa — Jerzewo.
 Lipszyc Marja, Łódź — Poraj.
 Lipiński, Ed., Warszawa — Zawrat.
 Lorek ks. Jan, Kraków — Olcza, XX. Misjonarze.
 Lów Józef, Kraków — Morskie Oko.
 Luft Dr Emanuel z żoną, Lwów — Poraj.
 Lubińska Helena z córką, Warszawa — Marylka.
 Łaszewski Grzymala J. i A., Warszawa — Marilor.
 Łazewski Bolesław, Warszawa — Cieszyńianka.
 Łempicki Julian, Kraków — Cieszyńianka.
 Łużecka Zofja, Lwów — Arwa.
 Łużecka Jadwiga, Lwów — Arwa.
 Łutkiewicz Władysław z żoną, Koluszki — Flora.
 Łyżwiński Stan., Radomsk — Stara Polana 247.
 Łaska Jadwiga, Łódź — Krupówki 2.
 Łowczyńska Helena, Kraków — Szachownica.
 Łapiński Dr Wacław, Warszawa — Hotel Sport.
 Martyszewski Stanisław, Częstochowa — Oksza.
 Matysiakówna Marja, Warszawa — Kościeliska 33.
 Matusiewicz Leontyna, Warszawa — Mieguszowiecka.
 Matula Tadeusz z żoną, Grudziądz — Zalesie.
 Makuszyński Kornel, Warszawa — Sanato.
 Mart Władysław, Warszawa — Sanato.
 Matyasik Jan, Kraków — Szopenówka.
 Marek Władysław z żoną, Kraków — M. Oko.
 Mrajski Władysław z żoną, Warszawa — M. Oko.
 Małkówna Wera Busk — Sanat. naucz.
 Marcinkiewicz Marja, Dąbrowa G. — Sanat. naucz.
 Matello Antoni, Jaworzyna — Wierchy.
 Makowiecka Irena, Sosnowiec — Mieguszowiecka.
 Makowiecki Andrzej, Sosnowiec — Mieguszowiecka.
 Majnusz Franciszek, Katowice — Lublinianka.
 Mauer Markus, Kraków — Stamary.
 Mańkowska Stan., Warszawa — Stamary.
 Mankus Jakób, Kraków — Wołodyjówka.
 Malawski Antoni, Radom — Skaut.
 Madey Seweryn z c., Warszawa — M. Oko.
 Małaczyńska Kazimiera, Warszawa — hot. Sport.
 Matryka Oswald z r., Kraków — Stamary.
 Mayzner Dr Mojżesz, Warszawa — Borek.
 Malis Tadeusz, Król. Huta — Tatry.
 Majewska Cecylja, Łęczyca — Wołodyjówka.
 Matejak Mieczysław, Warszawa — Wzlot.
 Marski Zdzisław, Medjolan — Kmicie.
 Marsza Henryka, Wiedeń — Kmicie.
 Małachowski Roman, Warszawa — Kasprusie 44.
 Maleta Paweł, Król. Huta — Nirwana.
 Mathea Karol, Katowice — M. Oko.
 Mańkoszka Marja, Garbów — Cz. Krzyż.
 Markowski Władysław, Kraków — Cz. Krzyż.
 Małachowski Paweł, Warszawa — Gąsienicówka.
 Mayzel Roman, Oświęcim — H. Turystów.
 Maciejski Władysław, Sosnowiec — Wiosna.
 Majerczyk Reg. z s., Sosnowiec — Bystre 10.
 Małkowski Michał, Kraków — Cz. Krzyż.
 Merlinger Anna, Kraków — Strzecha.
 Meller Bogumił, Graz — Wanda.
 Medlinger Artur, Sambor — M. Oko.
 Merunowicz Celina, Warszawa — Sanato.
 Meidinger Władysław, Lwów — H. Turystów.
 Mickiewiczowa Wanda, Dęblin — Cz. Krzyż.
 Mierowski Tadeusz, Biała — H. Turystów.
 Misiażanka Marja, Kraków — Limba.
 Misiewicz Helena, Nowy Sącz — Anka.
 Mikułowa Julja z c., Pruszków — Dom wycieczkowy.
 Minkowska Natalja, Warszawa — Gosp. włóczegów.
 Michulka ks. Jan, Włodzimierz Woł. — Staszczówka.
 Minkowska S., Warszawa — Żywiezańskie, Marusarz.
 Minkowski M., Warszawa — Żywiezańskie, Marusarz.

Millerówna Sylwia, Warszawa — Mieguszowiecka.
 Michałowski Władysław, Warszawa — Anielówka.
 Michalewska Helena, Libusza — Chramcówki 3.
 Miarczyński Włodzimierz, Truskawiec — Jurek.
 Mienyko Józef z c., Szczawnica — M. Oko.
 Mirecka Walerja, Przeworsk — hot. Sport.
 Michejda Dr Wład. z żoną, Cieszyn — Sanato.
 Michajłowska Wiera, Warszawa — Gerlach.
 Miniakiewicz Stefan z ż., Poznań — Staszczówka.
 Mścichowski Stanisław, Warszawa — M. Oko.
 Michno Stefan, Warszawa — Modrzejów.
 Mrowitz Julian, Grodziec — Kresy.
 Morus Władysław, Kraków — Wanda.
 Mościcki Józef, Warszawa — Sanato.
 Montag Jakób, Będzin — Grażyna.
 Moszyńska Helena, Łódź — Orlątko.
 Mrowiec Jan, Katowice — Orlątko.
 Mołotkowski Michał z ż., Warszawa — M. Oko.
 Mroczyński Władysław, Warszawa — M. Oko.
 Mohr Antoni z ż., Poznań — Zośka.
 Mońkowski Leon z ż., Częstochowa — Zakopianka.
 Muzyka Bronisław, Tarnopol — H. Sport.
 Miłszynowa Franc., Lwów — Poraj.
 Muchowicz Marjan, Warszawa — Walówka.
 Munwa Jakób z ż., Jaszczerówka — Poraj.
 Myszkowska Janina, Hruszowiec — Pająkówka.
 Mykitkowa E. z dz., Mikołajów — Żywiezańskie, Bąk.
 Myszkowski Stefan, Dbów — Sanato.
 Nanowska Czesława, Kraków — Baranówka.
 Nadratowska Halina, Warszawa — Walówka.
 Nawrocki Stefan z ż., Poznań — Warszawianka.
 Nadstawny Stan., Warszawa — Cz. Krzyż.
 Nowelska Olga, Kraków — Warszawianka.
 Neumann Epallart z r., Bielsko — M. Oko.
 Nehring Edward, Warszawa — H. pod Gewontem.
 Neumann Jadwiga, Warszawa — Genejana.
 Nittmanowa Wanda z c., Lwów — Modrzejów.
 Nitsch Kazimierz z ż., Kraków — Wojciechowo.
 Niewęgtowska Wanda, Warszawa — Wołodyjówka.
 Niewiadomski Tadeusz, Warszawa — Szopenówka.
 Nittman Tadeusz, Paryż — Modrzejów.
 Niemierowa Wład., Katowice — Kasztelanka.
 Nowakówna Anna, Częstochowa — Sienkiewiczówka.
 Nowicki Jan, Warszawa — Żychoniówka.
 Nowacka E., Sosnowiec — Antałówka, Rudkowski.

Już został otwarty nowy
pensjonat „ERMITAGE“
 przy ul. Chałubińskiego.
 Dotychczasowy **„WIERCHY“** prowadzę obecnie
 wy pensjonat „**WIERCHY**“ — jako HOTEL. —
HELENA JADWIGA ERLICHÓWNA.

Nowakowski Władysław z r., Warszawa — Orla.
 Nowicka Joanna, Zawoja — Wanda.
 Nowicka Dr Wiktorja, Warszawa — Skaut.
 Nowicka Marja, Warszawa — Cieszyńianka.
 Nowiński Zygmunt z ż., Zawiercie — Kościeliska 1428.
 Nykowa Marja, Poznań — H. pod Gewontem.
 Orzel Felicja z s., Wolbrom — Halka.
 Oberlander Dr Leon, Kraków — Sienkiewiczówka.
 Ostrycka Marja z s., Częstochowa — M. Oko.
 Ostafińska Aniela, Warszawa — Bystre, Jaśka.
 Otolski Stefan, Warszawa — Warszawianka.
 Orszulski ks. A., Kraków — Olcza, XX. Misjonarze.
 Ostrowska Ludwika, Sterdynja — Sanat. naucz.
 Ostowa Ida z c., Kraków — Bristol.
 Ostrowski Aron Dawid, Łódź — Górnokarpacka.
 Opaszowska Karolina, Mikołów — Mieguszowiecka.
 Olszewska Alieja, Kraków — Wanda.
 Olszowski Mieczysław, Białystok — Orla.
 Offówna Bronisława, Borysław — Piast.
 Owidzka Katarzyna, Grodno — Hanna.
 Okoniewska Helena, Poznań — Arwa.
 Olschowsky Chawa, Ledschütz — H. Sport.
 Ordyński Dr Józef, Kraków — Królewianka.
 Orlicka Sterio Zofja, Wołomin — Kamilla.
 Ofierzyńska Jadwiga, Wolsztyn — Pyszna.
 Ostrowska Irena, Życzyn — Lubień.
 Ogólnikówna Ala, Łódź — Łada.
 Orlówna Stefanja, Biała — Jaworzynka.
 Osiowski Kazimierz z ż., Warszawa — Warszawianka.
 Pawłowski Kazimierz, Pruszków — Krysia.
 Palisa Zofja, Radom — Gerlach.
 Pawluc Prawdzie R., Warszawa — Franciszkówka.
 Pułczyński Franciszek, Warszawa — Jerzewo.
 Patz Wojciech, Poznań — Wanda.
 Paleczna Janina, Tarnów — Oleńka.
 Pawlikowska W. z c., Mielec — Leśniczanka.
 Plater Broel Ida, Warszawa — M. Oko.
 Pajewski Aleksander, Warszawa — Śnieżka.
 Perdzińska Jadwiga, Warszawa — Osiedle.
 Perelman Rachela, Warszawa — Radion.
 Peszel Rudolf, Łódź — M. Oko.

Perlmutter Pola, Warszawa — Świt.
 Preissówna Amelja, Kraków — Nirwana.
 Pechnik Zdzisław, Łódź — Czerwony Dwór.
 Piotrowska Olga z córkami, Kraków — Adela.
 Piechowska Marja, Mińsk Maz. — Modrzejów.
 Pierwocha Andrzej, Warszawa — Wawel.
 Pieszyńska Helena, Poznań — Orlątko.
 Piechocki Edmund z ż., Wolsztyn — Radowid.
 Piechocki Ludwik, Kraków — Lubień.
 Piščkowski Michał, Warszawa — M. Oko.
 Piętka Tadeusz, Warszawa — Warta.
 Piątkowski Stanisław z ż., Łódź — Jaworzynka.
 Plieffer Bolesław z ż., Warszawa — M. Oko.
 Piergchalanka Jadwiga, Lwów — Modrzejów.
 Porwitowa Zofja, Warszawa — Wanda.
 Pochowski Stanisław z ż., Kraków — M. Oko.
 Posłuszna Stan., Janów — H. pod Gewontem.
 Posner Stanisław, Warszawa — Obrochtówka.
 Polerówna Estera, Warszawa — Genejana.
 Pomykaj Stanisław, Środa — Leśniczanka.
 Ponikło Dr Adam, Warszawa — Nowotarska 21.
 Ploch Dr Jan z ż., Katowice — Wanda.
 Polański Stefan z r., Kraków — Stamary.
 Pokra Stanisław, Warszawa — Błękitna.
 Prokocimer Edward, Rzeszów — Kościeliska 61.
 Pruszkowska Karolina z r., Miechów — Orla.
 Przyjemski Dr Adam z ż., Lwów — M. Oko.
 Pytlik Stanisław, Kraków — Wołodyjówka.
 Przybiła Helena, Świętochowice — Chramcówki 1299.
 Przybysz Michał, Warszawa — Janka.
 Rabowska Elżbieta, Poznań — Kościeliska 94.
 Rafalska Janina, Warszawa — Nirwana.
 Raynerowa Aurelja, Kraków — Radowid.
 Rzącki Ludwik z r., Lwów — hot. Sport.
 Radecki Józef, Bydgoszcz — H. p. Gewontem.
 Ratajówna Stanisława, Poznań — Świetlana.
 Radomski ks. Stan., Lwówek — Bohdanówka.
 Rachwałski Adam, Kraków — Kościeliska 33.
 Radziejowski Henryk, Warszawa — Poraj.
 Rakowski Felicjan, Krotoszyn — M. Oko.
 Raczyński Franciszek, Warszawa — Genejana.
 Rasławiecki Modest, Warszawa — Orcio.
 Radłowski Karol, Olkusz — Janówka.
 Raort Wilhelm, Lwów — Lublinianka.
 Rassalska Marja, Łódź — Borek.
 Ratajczak Wincenty, Wolsztyn — Grunwald.
 Rzepecka Anna z s., Poznań — Wanda.
 Rzepecka Dr Zofja, Poznań — Wanda.
 Rzewowski Kaz. z ż., Bydgoszcz — Wierchy.
 Rzewowski St. z ż., Katowice — Wierchy.
 Rzepkówna Jadwiga, Kraków — Oaza.
 Rzewuski Stefan z ż., Warszawa — Skaut.
 Rembiszewski Franc., Częstochowa — Królewianka.
 Rechtman Sabina, Będzin — Gerlach.
 Rechin Abram, Dąbrowa Gór. — Amerykanka.
 Ricci Leon z ż., Ciechocinek — Renaissance.
 Riff Jan, Kraków — Pirst.
 Riedler Józef, Lwów — Wanda.
 Roszkowska Zofja, Geneszyce — Warszawianka.
 Renowa Helena, Łódź — Renaissance.
 Rozenzajn Abram, Warszawa — Anastazja.
 Rorzystka Marja, Kraków — Kościeliska.
 Rosnerówna Giza z br., Kraków — M. Oko.
 Rosenzweig Dr Henryk, Kraków — Anielówka.
 Rosengarten Dr Zygmunt, Kraków — Renaissance.
 Rogulski Jan, Dzierzgowo — Sanat. naucz.
 Rodzko Aleksander z r., Lubotyń — Sanat. naucz.
 Rolówna Stanisława, Krosno — Wojtuś.
 Roszczakówna Jadwiga, Żyrardów — Złotogłów.
 Rojek Władysław, Warszawa — H. Turystów.
 Rogalski Stefan z ż., Warszawa — Poraj.
 Różańska Helena, Katowice — Stamary.
 Rotowski Michał, Warszawa — Stamary.
 Romer Witold, Lwów — Atlas.
 Romer Edmund, Lwów — Atlas.
 Rozwadowski Edmund, Znin — Warszawianka.
 Romaszkan Artur, Biała — H. Sport.
 Rosner Ozjasz, Kraków — Kościeliska 20.
 Rosner Giza, Kraków — Kościeliska 25.
 Rożańska Stefanja z s., Augustów — Ligol.
 Rossa Dr Józef, Król. Huta — Nirwana.
 Rosenberg Teresa, Bielsko — Granit.
 Rosenberg-Wyszyńska Anna, Warszawa — Albion.
 Rośteimowa Elżbieta, Warszawa — Złotogłów.
 Rodys Dr Witold z ż., Warszawa — Stamary.
 Rożnowski Dr M., Warszawa — Dom wycieczkowy.
 Rudnicka Halina, Koniecpol — Sanat. naucz.
 Rudzok Józef z ż., Katowice — Stamary.
 Rutkowski Maks., Kraków — Sanato.
 Ruczałówna Janina, Lwów — SS. Sercanki.
 Rusinek Zygmunt, Warszawa — H. p. Gewontem.
 Rudziński Walenty, Warszawa — Warszawianka.
 Rychterówna Marja, Warszawa — Szkoła Rybak.
 Rybacki Włodz., Krzeszowice — Nina.
 Rychlik Dr Jan, Kraków — Leśniakówka.
 Sladek Dr Ottmar z ż., Graz — Wanda.
 Sawicka Kazimierza z s., Kraków — Oaza.
 Stabik Franja, Katowice — Czarny Staw.

Seidel Ludwik, Gdańsk — Złotogłów.
 Stern Wiktor, Nowy Sącz — M. Oko.
 Soewy Rudolf, Kraków — M. Oko.
 Speerówna Felicja, Kraków — Granit.
 Seyfarth Dr Ludwik, Lwów — Warszawianka.
 Silberman Dr Henryk, Kraków — Gładkie 245.
 Sinko ks. Augustyn, Kraków — Olcza, XX. Misjon.
 Śmiglewska Antonina, Lwów — M. Oko.
 Silberberg Marja, Kraków — Granit.
 Siwek Kazimierz z ż., Kraków — H. p. Gewontem.
 Simonówna Joanna, Warszawa — Albion.
 Silberbusch Ozjasz, Kraków — Ballada.
 Smiarowa Zofja, Łódź — Wołodziejówka.
 Sikorska Bronisława, Czarnocin — Gajówka.
 Śmieszówna Roza, Warszawa — Marilor.
 Świątkowski Wł., Warszawa — Ustup 1672, Chyc.
 Świstakowska Janina, Grabówka — Odrodzenie.
 Siegel Lola, Krosno — Premienna.
 Świnarski Witold, Sosnowiec — Za Bramką.
 Światłowska Jadw. z r., Warszawa — Ustup. Chyc.
 Swoboda Jan, Brześć n. B. — Litwinka.
 Sojecka Marja, Bielsko — Zośka.
 Sobecka Elżbieta, Kr. Huta — Krupówki 17.
 Sobecka Marja, Kr. Huta — Krupówki 17.
 Sokolnicki Jan z s., Brzose — Bechdanówka.
 Sokołowski Stan, Kr. Huta — Hanna.
 Sosadzin Jan, Ustroń — Hanna.
 Sochaczewska Czesława, Kraków — Curuska.
 Soewy Rudolf, Kraków — M. Oko.
 Skorzeplanka Melanja, Kraków — Nirwana.
 Sokolowski Alfons, Sochaczew — Wołodziejówka.
 Sokołowski Antoni, Żywiec — M. Oko.
 Sułek Józef, Radomsk — Szpenówka.
 Supiński Leon, Warszawa — Janina.
 Suchowiak Kazimierz, Poznań — Grunwald.
 Suknarowski dr. Stefan, Jedlicze — Beduinka.
 Szymańska Nina z c., Grudziądz — Radowid.
 Szymański Zygmunt z r., Warszawa — Poraj.
 Szech Józef z c., Poznań — Janina.
 Szemetyło Władysław, Warszawa — Arwa.
 Szweber Regina, Tyczyn — Ballada.
 Szczawińska Janina, Mińsk — Modrzejów.
 Schwabe Wera, Biała — M. Oko.
 Szeronos Jan, Warszawa — Muzeum Tatr.
 Szumilakówna Józefa, Tuchola — Sanat. naucz.
 Szybór Józef, Warszawa — Kościeliska 4.
 Scharfer Antoni, Katowice — Bystre 4.
 Szlacheickowski Stefan z ż., Kraków — M. Oko.
 Szmajdler Adolf, Przemyśl — Strzecha.
 Schornstein dr. Juljusz, Tarnów — h. Sport.
 Szyszkówna Ewa, Poznań — Oksza.
 Szczepanowski Witold, Poznań — Oksza.
 Szlamowiczówna Regina, Łódź — Łada.
 Schulze Hildegarda, Szwarcędz — M. Oko.
 Szajer Rudolf, Świętochłowice — Ślązaczka.
 Szalit dr. Edward, Tarnów — Piast.
 Szpira Jakób, Kraków — Curuska.
 Schwinderogoll Jan, Ustroń — Hanna.
 Szapirówna Dora, Wilno — Janosik.
 Szustek Wiktorja, Kraków — St. Polana Gut.
 Szwiek Kazimierz, Chrzanów — Królewianka.
 Schweja dr. Oskar z ż., Biała — M. Oko.
 Schönberg Hermina z c., Skawina — M. Oko.
 Szymański Florjan, Inowrocław — Grunwald.
 Szypuła A. C. z hr., — Szopenówka.
 Szymaszek Józef Rzeszów — Chramcówki 10.
 Szafrńska Kazimiera, Kraków Cz. Staw.
 Szafrńska Aleksandra, Kraków — Cz. Staw.
 Stiasna Antonina, Jaworzno — Warszawianka.
 Stokowski M., Warszawa — Żywiec Milewski.
 Stattler Abram, Będzin — Ballada.
 Sztitelmanówna Gustawa, Bełchatów — Ballada.
 Stroyńska Oktawja, Łuck — Bezimienna.
 Stern Wiktor, N. Sącz — M. Oko.
 Stefanowska Michalina, Poznań — Borek.
 Straus Edward z ż., Warszawa — Jadwinówka.
 Stefanowicz Tadeusz, Kraków — M. Oko.
 Starzecki dr. Miecz., Jarosław — Kmicie.
 Stankiewicz Witold, Będów — Sanato.
 Stompkówna Marja, Wilno — Cz. Krzyż.
 Stożkowa Anna z r., Lwów — Gerlach.
 Starzeński hr. Julian, Kraków — Poraj.
 Stolzman Stefan, Kraków — h. p. Gewontem.
 Traczewska Halina, Warszawa — h. p. Gewontem.
 Tarnowska Stan. z s., Warszawa — Ostoja.
 Tański Tadeusz, Warszawa — M. Oko.
 Tasarek Stanisław, Katowice — Lublinianka.
 Talak Katarzyna, Wys. Mazow. — Płazówka.
 Taubler Samuel Zygm., Kraków — M. Oko.
 Traubner Erwin, Bielsko — M. Oko.
 Tencer Sobe z ż., Łódź — Królewianka.
 Trzeciak Konrad, Sosnowiec — Włosna.
 Tisch Taube, Wiedeń Wałówka.
 Tippnerówna Elżbieta, Kr. Huta — Leśniczanka.
 Tippnerówna Hildegarda, Kr. Huta — Leśniczanka.
 Tomaszewska Wanda, Lwów — Anielówka.

Tokarski Zygmunt, Warszawa — Szalas.
 Tomaszewski Józef z ż., Warszawa — Zakątek.
 Tom. Wanda, Kraków — Wanda.
 Toboła Kazimierz, Zagożdżon — H. Turystów.
 Tropp Leon, Kraków — Mimoza.
 Thurówna Helena, Oświęcim — Kosówka.
 Thurówna Adela, Oświęcim — Kosówka.
 Thur Zygmunt, Kraków — Kosówka.
 Turkus Zygmunt, Warszawa — Lubień.
 Tuszowski Roman, Grabowiec — Janosik.
 Tyreha Stanisław, Kraków — Janosik.
 Tymiecka Katarzyna, Busk — Stamary.
 Tyrakowska Marja, Toruń — Jerzewo.
 Tymowska Kazimierza, Gorzkowice — Jadwinówka.
 Tukus Władysław, Warszawa — Kujawianka.
 Trylski Jan z ż., Poznań — Stamary.
 Trylski Ludwik z ż., Warszawa — Stamary.
 Unicastówna Jadwiga, Warszawa — Płazówka.
 Urbanec Antoni z ż., Wiedeń — Regal.
 Usow Anastazja, Warszawa — Genejana.
 Ulanowski Tadeusz, Warszawa — Polanka.
 Ulińska Marja, Warszawa — Bristol.
 Uznański Leon z ż., Kraków — Krup. za w. Zegleń.
 Uderska Otylja, Poznań — Szalas.
 Unsówna Rena, Lwów — Piast.
 Vetulani Marja, Kraków — Koliba.
 Van Uljik Mikołaj, Holandia — Wojciechowo.
 Voikow Piotr z ż., Warszawa — M. Oko.
 Vegelsinger Bronikowski Bron., Lwów — M. Oko.
 Volic Józef, Łódź — Radowid.
 Voglowa Marja z c., Szamotyły — Zacisze.
 Wasner Ignacy z ż., Bydgoszcz — Cieślówka.
 Wratny Dr Adolf, Warszawa — Poraj.
 Wandeltowa Zofja, Warszawa — Konradówka.
 Waldman Roman z ż., Kraków — Piast.
 Waldowski Jan, Ostrów — H. p. Gewontem.
 Walkiewiczówna Pelagja, Poznań — Błękitna.
 Walkiewicz Marja, Poznań — Błękitna.
 Walkiewicz Kazimiera, Warszawa — Sanato.
 Wachsmann Markus z ż., Kraków — Cieślówka.
 Wallerowa Aleksandra, Tartaków — Zacisze.
 Wakler Jan, Gdańsk — Modrzejów.
 Wrześniewski Tadeusz, Gródek Jag. — Wanda.
 Węclawska Janina, Katowice — Konradówka.
 Wesołowski Józef, Lublin — Janosik.
 Wehr Janina, Warszawa — Radowid.
 Węglewski Stanisław, Warszawa — Śnieżka.
 Weissberg Dr Eugenja, Lwów — Kmicie.
 Wejrauch Kaz., Warszawa — Do Jaszczurówki 3.
 Wrześniewska Wład., Warszawa — Smreków.
 Węglińska Ag. z c., Bochnia — Nowotarska 14.
 Węgrzynowska Zofja, Warszawa — Złotogłów.
 Weirauch Charlotta, Mikołów — Gerlach.
 Niewiarowska Helena, Kraków — H. Turystów.
 Wilusz Zdzisław, Warszawa — H. Sport.
 Wilniowski Dr Maks. z r., Katowice — Stamary.
 Witek Tadeusz, Kraków — Lwowianka.
 Winkler Ignacy, Katowice — Ślązaczka.
 Wilkoszewski Jan z r., Warszawa — Orłatko.
 Wierzchowski Wład. z ż., Grodno — H. Turystów.
 Wiśniewski Wład., Toruń — Cz. Krzyż.
 Wilczek W. z s., Dąbr. G. — Sienkiewicza, Ciulacz.
 Wiśniewski ks. Ludwik, Nur — Księżówka.
 Winter Amalja, Św. Jur — Gerlach.
 Wolfowa Amalja, Lwów — Ligja.
 Woydyga Jan, Warszawa — Konradówka.
 Wolffowa Halina, Warszawa — Warszawianka.
 Włodarczyk Józef z s., Tarnowiec — Lublinianka.
 Wojciechowska Janina, Kraków — Limba.
 Wróblewska Felicja, Jarosław — Łomnica.
 Wolny Konstanty z r., Katowice — Stamary.
 Włodarczykówna Stefanja, Łódź — Warszawianka.
 Wolfgang R., Kraków — Wanda.
 Wodziaka Taida, Kraków — H. Sport.
 Wrona Karol, Nisko — Poraj.
 Włoszkówna Aleks., Sosnowiec — Przedświt.
 Wojtas Jan, Pruszków — Ballada.
 Włodarczyk Emil, Król. Huta — Nirwana.
 Wójcikowa Konstancja, Kraków — Cz. Krzyż.
 Wyczyński Wojciech, Żyrardów — M. Oko.
 Waniek Marta, Kr. Huta — San. Duskich.
 Warzyński Stan., Tarnobrzeg — Kubinówka.
 Wąsowicz Kazimierz, Włosławek — Szalas.
 Wadowski Adam, Kraków — h. p. Gewontem.
 Warzecha Emil, Mysłowice — Kasztelanka.
 Weinlörówna S., Lwów — Bristol.
 Zalcmanówna Gustawa, Wolbrom — Halka.
 Zakrzewska Kazimierza, Warszawa — Turnia.
 Zalesińska Kornelja z c., Biała — Krupówki 59.
 Zalewski Michał, Warszawa — Szalas.
 Zamłyński Stan., Modliszyńce — Odrodzenie.
 Zabłocki Szymon, Tomaszów Maz. — Wielkopolanka.
 Zajbertówna Luba, Łódź — Piast.
 Zakrzewski Stan. z ż., Warszawa — Warszawianka.
 Zakrzewski Józef, Gdańsk — M. Oko.
 Zaremba Stanisław, Francja — Orłatko.

Zarwoka Zofja, Kraków — Sanato.
 Zagrodzka Marja, Grodziec — Kościeliska 40.
 Zieleniewski Edmund, Socnowiec — Tatry.
 Zieleniewska Marja, Sosnowiec — Świetlana.
 Zwiśłocki Dr Tadeusz, Jaworzno — Sanato.
 Zientarska Halina, Szczakowa — Flora.
 Zieliński Ludwik, Balice — Sanat. naucz.
 Zielke Stefan, Toruń — Smereków.
 Zieleniewska Anna, Warszawa — Halusia.
 Ziemska Matylda z r., Mielec — Wanda.
 Zinkiewicz Karol z r., Kraków — Cieszynianka.
 Ziętkowski Adam, Warszawa — Króle Helios.
 Zborowska Emilja, Poznań — Kościeszka.
 Zgórecki Wiesław z ż., Warszawa — Cz. Krzyż.
 Złotnicki Dr Stan. z ż., Bielsk — H. Sport.
 Zychowa Bronisława, Korczyn — Sanat. naucz.
 Zajdeman Antonina z cc., Łódź — Krysia.
 Zdanowicz Zdzisław, Kraków — Wanda.
 Zakrzewska Helena z s., Lwów — Warszawianka.
 Zaborska Emilja, Winniki — Gerlach.
 Żychliński Salomon, Warszawa — Dworek.
 Żółtek ks. Józef, Warszawa — Księżówka.
 Żabkaj Witold, Przemyśl — H. p. Gewontem.
 Żabicka Helena, Potok — Sanat. naucz.
 Żurawlew Zofja, Warszawa — Kasprucie, Pęksa.
 Żółtowski Tadtusz z br., Leczyca — M. Oko.
 Żebro Jan, Skoczów — M. Oko.
 Żółkiewski Ryszard, Warszawa — Janka.
 Żmizdziński ks. Aleks., Mirhorzew — Księżówka.
 Żydłowiczowa Z. z s., Kraków — H. p. Gewontem.
 Żydłowiczówna E. z s., N. Sącz — H. p. Gewontem.
 Żełńska Iza, Kraków — Halka.
 Żeromski Zygmunt, Warszawa — Kamilla.
 Żeromska Halina, Warszawa — Ermitage.
 Żunko Felicja, Warszawa — Ermitage.
 Żywiecówna Janina, Michałowka — Kościeliska 20.
 Żyliński Wojciech, Warszawa — Koliba.

SUMIENNY NAUCZYCIEL

z kilkuletnią praktyką poszukuje od 1-go września kondycji w domu prywatnym w Zakopanem. Zgłoszenia Fa „Papier“ Pleszew Wlkp. pod „N.“

POLECAM doskonałą freblankę z kilkuletnią praktyką. — Wiadomość „Orawa“, Cybulska.

KUPIĘ FORTEPIAN lub pianino. Płacę gotówką. — Blizsza wiadomość w sklepie M. Skibińskiego, Krupówki 20.

ZNANY PIANISTA, kompozytor, FRANCISZEK ZACHARA, profesor śląskiego konserwatorium w Katowicach, dojeżdżać będzie do Szkoły Muzycznej Jadwigi Beyerówny w Zakopanem na inspekcje oraz obejmie klasę koncertową. Przy końcu roku szkolnego, wydawane będą świadectwa. Zgłoszenia w Szkole Muzycznej od 25-go sierpnia, od godz. 3—5 popoł.

WYNAJME od 15 września do maja umebłow. wille (pensjonat) 6—14 pokoi z kuchnią i możliwie łazienką w dobrym położeniu Zakop. pod korzystnymi warunkami. Zgłoszenia pod nr. 15 i podaniem ceny do Redakcji „Głosu Zakop.“

RESTAURACJA-KAWIARNIA

„JASZCZURÓWKA“

Kuchnia Warszawska. Sala ogrzana.
 Wina francuskie, hiszpańskie, włoskie, portugalskie — wódki likiery.
 Codziennie Koncert — Danzing.
 Wędliny własnego wyrobu.

Pot nos, pach i rak

przejmuje wstrętem. Pasta „Fussol“ usuwa to zło natychmiast i to trwale. Środek ten — najlepszy i najtańszy — został już wprowadzony w wielu kasach chorych. Do nabycia:
Mr. Baron Closmann, Drogerja, Zakopane.
Wiktor Ossowski, Drogerja, Nowy Targ.

Perlmuttera Ultramarina

Jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny, wapna i celów malarskich.
 Odznaczona na wystawach w Brukseli i Medjolanie złotymi medalami.
Wszędzie do nabycia. Wszędzie do nabycia.